

Socialdemokraterna och Clarté

För en vecka sedan tog Arbetaren och Dagens Nyheter upp frågan om socialdemokraternas ställning till föreningen och tidskriften Clarté. Det fastslogs, dels att en rad kända socialdemokrater i ett upprop vädjat om understöd till Clarté, dels att Clarté var ett forum för samarbete mellan socialdemokrater och kommunister. Genom att stödja Clarté — särskilt sedan kommunistkuppen i

Tjeckoslovakien där försvarats — bröt alltså socialdemokraterna i fråga klart mot den officiella linje som i kommunisterna ser en femte kolonn inom den svenska demokratin. Undertecknarna av uppropet försvarade sig huvudsakligen med att de inte brukade läsa den tidskrift de så varmt anbefalld; de tog inte tillbaka sin rekommendation. Från Clartéhåll hänvisade man till att nästa nummer av tidskriften skulle ge en annan uppfattning om dess strävanden.

Nu har detta nummer kommit. Om dess innehåll bedömes utan hänsyn till de politiska åsikterna, är undermåligheten något mindre påfallande än i majnumret. Men från den synpunkt det här gäller är skillnaden mellan de båda numren ringa eller ingen. I den artikel som synes motsvara en ledare betonas direkt att "vår organisation bygger på ett samarbete mellan socialdemokrater och kommunister, den skall vara ett forum för socialistisk debatt". En vädjan om understöd till Clarté innebär alltså fortfarande en vädjan om stöd åt kommunismen och en uppmaning till samverkan mellan socialdemokrater och kommunister.

En del socialdemokrater finner, det bör fastslås, detta arrangemang motbjudande. Representanter för Sveriges socialdemokratiska studentförbund har uppmanat alla meningsfränder att utträda ur Clarté. Hur starka banden är mellan socialdemokrati och kommunism

framgår likväl av att Clarté-garanterna inom det förstnämnda partiet står fast vid sitt upprop; personer som stadsfullmäktiges ordförande C. A. Anderson, rektor Stellan Arvidsson, riksdagsman Georg Branting, byråchefen Erland von Hofsten, generaldirektör Axel Höjer och statssekreterare Per Nyström anser sig böra uppmana folk "att genom regelbundna penningbidrag möjliggöra för Clarté att utöka sin verksamhet".

Så länge ledande socialdemokrater handlar på detta sätt, utan att därmed anses svika sin åskådning, är det omöjligt att ta partiets reaktion mot kommunismen på allvar. Talet om att det gäller att stödja en "fri debatt" faller på sin uppenbara orimlighet; med samma motivering kunde samma personer samla pengar till nazistiska eller fascistiska organ. Om ett antal högermän med liknande motivering bad om pengar åt en tidskrift utgiven av högermän och nazister, skulle socialdemokraterna beteckna det som ett förräderi mot demokratin, och de skulle ha rätt. Nu ingår det i taktiken att avsvärja sig all gemenskap med kommunismen och att samtidigt i skilda hänseenden verka för en sådan gemenskap.